

Poznań, 12 sierpnia 2011 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS.I-3.431-16/11

Pan
Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta Poznania

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w dniach od 4 do 22 lipca 2011 r. została przeprowadzona kontrola problemowa w Urzędzie Miasta Poznania w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, wynikającego z Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Miastem Poznań na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”². Wyniki kontroli zostały przedstawione w podpisanym przez Pana Prezydenta protokole kontroli.

W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

28 stycznia 2010 r. Wojewoda Wielkopolski, reprezentowany przez Marię Krupecką – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zawarł Porozumienie z Gminą Poznań, reprezentowaną przez Ryszarda

¹ (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.)

² (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.)

Grobelnego – Prezydenta Miasta Poznania oraz Jerzego Stępnia – Zastępcę Prezydenta Miasta Poznania, w sprawie realizacji w 2010 r. programu wieloletniego pod nazwą *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, zwanego w dalszej części wystąpienia „Programem”. Do ww. Porozumienia zawarto trzy aneksy. Kwota dotacji celowej dla Miasta Poznania na realizację Programu w 2010 r. wyniosła 8 892 733,00 zł (z tego 75 770,00 zł na utworzenie nowego lub doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków). Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji wprowadzono do budżetu Miasta Poznania.

Jednostką realizującą Program w Mieście Poznań był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, zwany dalej „MOPR”.

Obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość udzielania w ramach Programu trzech form pomocy, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Kontrola wykazała, że Miasto Poznań realizując Program w 2010 r. stosowało dwie formy pomocy, tj. pomoc w formie posiłku oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Zasadą Programu jest udzielanie pomocy w formie posiłku, natomiast stosowanie pozostałych dwóch form pomocy winno następować tylko w wyjątkowych przypadkach, określonych w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*³, który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego, jest przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Ustalono, że w Mieście Poznań w 2010 r. objęto dożywianiem 19 019 osób. Pomocy w formie posiłku udzielono 3 948 osobom, co stanowiło 20,76% osób objętych dożywianiem, natomiast świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznano 15 071 osobom, co stanowiło 79,24% osób objętych dożywianiem. Stwierdzono, że realizując Program w Mieście Poznań w 2010 r. w przeważającej części udzielano pomocy w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup żywności był w Mieście Poznań zbyt wysoki, co było sprzeczne z zasadami Programu, wynikającymi z jego celów ustawowych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc państwa w przedmiotowym zakresie może być

³ (Dz. U. Nr 25 poz. 186 ze zm.)

przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴. W art. 5 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* wskazano, iż rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1. Stwierdzono, że w 2010 r. Miasto Poznań nie skorzystało z możliwości zwiększenia kręgu odbiorców pomocy w zakresie dożywiania poprzez podwyższenie kryterium dochodowego przy przyznawaniu tej pomocy.

Na mocy art. 6 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc w formie posiłku może być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium, o którym mowa powyżej. Rada gminy w drodze uchwały, winna określić warunki odpłatności za przedmiotową pomoc. Ustalono, że 21 marca 2006 r. Rada Miasta Poznania podjęła Uchwałę Nr XC/1012/IV/2006 w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku udzielanego w ramach programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Stwierdzono, że Miasto Poznań zwiększyło krąg odbiorców pomocy w formie posiłku poprzez podjęcie uchwały umożliwiającej udzielanie odpłatnej pomocy w formie posiłku osobom lub rodzinom przekraczającym kryterium dochodowe.

Kontrolą objęto akta osobowe podopiecznych, w tym 36 decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie posiłku wydanych przez MOPR Filię Stare Miasto, na mocy których udzielono posiłków w miesiącu maju 2010 r. Ustalono, że nieodpłatna pomoc w postaci posiłków przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Stwierdzono, że osoby otrzymujące pomoc w formie posiłku spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Kontrola wykazała, że poddane badaniu decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku zawierają, wymieniony w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵, katalog elementów, jednakże w dziewięciu przypadkach wśród powołanych podstaw prawnych nie wskazano *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Skontrolowane decyzje administracyjne zostały wydane przez osobę upoważnioną. Art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* stanowi, iż decyzję doręcza się stronom na piśmie. Decyzje

⁴ (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

⁵ (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie w formie posiłku za pośrednictwem poczty (za potwierdzeniem odbioru).

Program w 2010 r. na terenie Miasta Poznania realizowany był w 124 placówkach oświatowych. W szkołach, które posiadają odpowiednią bazę żywieniową przygotowywano i wydawano posiłki, natomiast pozostałe placówki (nie posiadające odpowiednich warunków) prowadziły „Punkty wydawania posiłków”. W trakcie czynności kontrolnych, 19 lipca 2011 r. dokonano oględzin w Szkole Podstawowej Nr 79 im. Arkadego Fiedlera w Poznaniu, ul. Jesionowa 14 w celu ustalenia warunków, w jakich dzieci spożywają posiłki w ramach Programu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu wydał 12 maja 2008 r. decyzję nr HŻ-466/3/3-472/08, zgodnie z którą zatwierdzono stołówkę do prowadzenia działalności obejmującej przygotowywanie i wydawanie śniadań i obiadów na potrzeby placówki. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą szkoła uczestniczyła w dwóch programach popularyzujących zdrowy styl życia: „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” i „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”. Założenia i tematyka ww. programów są zgodne z celem Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jakim jest upowszechnianie zdrowego stylu żywienia. Kontrolujący nie wnosi uwag, co do warunków w jakich są przygotowywane, wydawane i spożywane posiłki w Szkole Podstawowej Nr 79 w Poznaniu.

W związku z realizacją Programu w części szkół położonych na terenie Miasta Poznania posiłki przygotowywały i wydawały firmy zewnętrzne, z którymi MOPR zawarł stosowne umowy. W ww. umowach zawarto zapisy określające wymagania dotyczące jakości posiłków, tj. śniadania min. 400 kalorii i obiady min. 900 kalorii. Kontrola wykazała, że nie prowadzono badań pod względem jakości i kaloryczności posiłków wydawanych w ramach Programu, podczas gdy jakość posiłków ma istotne znaczenie dla realizacji celów Programu, do których należą poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia oraz upowszechnianie zdrowego stylu żywienia.

Średni koszt posiłku w 2010 r. w Mieście Poznań wyniósł 5,95 zł.

Na mocy art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy. Powyższa pomoc, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej,

a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono tego rodzaju pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Kontrola wykazała, że Miasto Poznań w 2010 r. udzielało pomocy na zasadach określonych w art. 6a *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, a liczba uczniów, którym udzielono posiłków na zasadach określonych w art. 6a *ustawy* nie przekroczyła 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie Miasta Poznania w poszczególnych miesiącach 2010 r. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Ponadto stwierdzono, że pracownicy socjalni MOPR podejmowali działania w celu ustalenia sytuacji materialnej i rodzinnej uczniów objętych dożywianiem na zasadach określonych w art. 6a *ustawy*.

Kontrolą objęto akta osobowe podopiecznych, w tym 53 decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie zasiłku celowego wydane przez MOPR Filię Stare Miasto, na mocy których wypłacono zasiłki celowe w miesiącu maju 2010 r. Ustalono, że pomoc w postaci świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Stwierdzono, że osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznawano i wypłacano za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją, co było zgodne z art. 106 ust. 3 *ustawy o pomocy społecznej*. Stwierdzono, że skontrolowane decyzje administracyjne przyznające świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności zawierają katalog wymaganych elementów określonych w art. 107 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną. Ustalono, że wśród powołanych podstaw prawnych wymieniano w decyzjach § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jednakże w uzasadnieniach wydanych decyzji administracyjnych przyznających zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności oraz w wywiadach środowiskowych, stanowiących podstawę ich wydania, nie wskazywano przyczyny udzielenia pomocy w formie świadczenia pieniężnego, potwierdzającej istnienie przesłanek wymienionych w § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności jest przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby

nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności za pośrednictwem poczty (za potwierdzeniem odbioru).

Kontrola wykazała, że wysokość przyznanych przez MOPR w 2010 r. świadczeń pieniężnych dla jednej osoby lub rodziny mieściła się w przedziale od 50,00 zł do 600,00 zł miesięcznie. We wszystkich przypadkach przyznawania świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu, wysokość zasiłków celowych ustalano indywidualnie.

Stwierdzono, że w 2010 r. Miasto Poznań w okresie przerw w nauce realizowało Program poprzez udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności oraz udzielanie gorących posiłków.

Kontrola ksiąg rachunkowych MOPR wykazała, że MOPR wydatkował środki własne gminy na realizację Programu w 2010 r. w kwocie 6 937 728,01 zł. Stwierdzono, że do udziału środków własnych gminy w realizacji zadania niepoprawnie zaliczono kwotę 696 735,27 zł, dotyczącą wydatków związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy osobom i rodzinom przekraczającym 150% kryterium dochodowego, podczas gdy Rada Miasta Poznania nie podjęła uchwały na podstawie art. 5 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* o podwyższeniu kryterium dochodowego. W związku z powyższym, wydatki w kwocie 696 735,27 zł nie mogą zostać uznane, jako udział środków własnych Miasta Poznania w realizacji Programu w 2010 r. z uwagi na fakt, iż nieodpłatnej pomocy osobom i rodzinom przekraczającym 150% kryterium dochodowego udzielano z pominięciem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*. Ponadto analiza ksiąg rachunkowych MOPR wykazała, że środki własne gminy na realizację Programu w 2010 r. ujęto w planach finansowych oraz w ewidencji księgowej MOPR w rozdziale 85 214 *Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe*, podczas gdy w budżecie państwa środki na realizację Programu są planowane i ewidencjonowane w rozdziale 85 295 *Pozostała działalność*. Planowanie oraz ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych z realizacją Programu przez MOPR w dwóch różnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej wydaje się działaniem bezzasadnym i utrudnia oddzielenie wydatków związanych z realizacją Programu od wydatków ponoszonych przez MOPR na inne świadczenia.

Kontrola wykazała, że Miasto Poznań wydatkowało środki własne na realizację Programu w 2010 r. w kwocie **6 294 920,70 zł**, z tego:

- 6 240 992,74 zł – wydatkował MOPR na zakup posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności,
- 53 927,96 zł – wydatkowało 9 placówek oświatowych na doposażenie punktów, w których wydawano posiłki.

Planowana w 2010 r. kwota dotacji z budżetu państwa na realizację Programu w dziale 852 *Pomoc społeczna*, 85 295 *Pozostała działalność* wyniosła **8 892 733,00 zł**, (z tego: środki w wysokości 8 816 963,00 zł z przeznaczeniem na świadczenia społeczne oraz kwota 75 770,00 zł z przeznaczeniem na utworzenie nowego lub doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków). Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji ujęto w planach finansowych jednostek organizacyjnych Miasta Poznania realizujących Program w 2010 r. w dziale 852, rozdział 85 295.

Zgodnie z § 6 Porozumienia z 28 stycznia 2010 r. oraz art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ Miasto Poznań zobowiązane było do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji otrzymania i wykorzystania środków z dotacji oraz do ich wykorzystania zgodnie z celem na jaki je uzyskała. Stwierdzono, że w 2010 r. MOPR prowadził wyodrębnioną ewidencję środków z dotacji dla działu 852, rozdział 85 295. Wydatki ewidencjonowano na koncie księgowym 130W-01 *Rachunek podstawowy – WYDATKI*, klasyfikacja budżetowa 852.85295.3110, analityka wg rodzaju świadczenia.

Sprawdzono dowody księgowe dotyczące wydatków z dotacji celowej na realizację Programu w miesiącu maju 2010 r. Szczegółową kontrolą objęto wydatki poniesione przez MOPR na rzecz klientów Filii Stare Miasto. Poddane kontroli dowody księgowe posiadają cechy określone w art. 21 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, zawierają zapisy o sprawdzeniu pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzeniu do wypłaty wraz z podpisami pracowników. Wydatki ujęto w ewidencji księgowej MOPR zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁸.

Kontrola wykazała, że Miasto Poznań w 2010 r. na realizację Programu wydatkowało otrzymaną od Wojewody Wielkopolskiego dotację w wysokości **8 890 170,88 zł**, z tego:

⁶ (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

⁷ (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)

⁸ (Dz. U. Nr 38, poz. 207)

- 8 814 400,88 zł – wydatkował MOPR na zakup posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności,
- 75 770,00 zł – wydatkowało 9 placówek oświatowych na doposażenie punktów, w których wydawano posiłki.

Na podstawie art. 150 pkt 5 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski wyznaczył w § 11 Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji na dzień 15 stycznia 2011 r. Stwierdzono, że niewykorzystane w 2010 r. środki w dziale 852, rozdział 85 295, § 2030 w kwocie 2 562,12 zł Miasto Poznań zwróciło na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu 18 stycznia 2011 r., tj. 1 dzień po terminie. Kwota odsetek od kwoty dotacji zwróconej po terminie, obliczona na mocy art. 168 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*, wyniosła 0,84 zł. W trakcie trwania czynności kontrolnych (12 lipca 2011 r.), Miasto Poznań przekazało odsetki od nieterminowego zwrotu dotacji w kwocie 0,84 zł na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Zgodnie z Porozumieniem z 28 stycznia 2010 r. Miasto Poznań zobowiązało się zabezpieczyć środki własne przeznaczone na realizację Programu w 2010 r. w wysokości 40% całkowitego kosztu realizacji zadania. Kontrola wykazała, że w Mieście Poznań w 2010 r. faktycznie wykonane wydatki dotyczące realizacji Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* wyniosły **15 185 091,58 zł**, w tym:

- 8 890 170,88 zł – dotacja od Wojewody Wielkopolskiego,
- 6 294 920,70 zł – środki własne, co stanowi 41,45% zrealizowanych wydatków.

Na podstawie art. 150 pkt 4 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 10 Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Termin złożenia rozliczenia dotacji wyznaczono do dnia 15 stycznia 2011 r. Ustalono, że Miasto Poznań złożyło rozliczenie dotacji udzielonej w 2010 r. na realizację Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* 3 lutego 2011 r., tj. 17 dni po terminie. Ponadto stwierdzono, że w związku z nieprawidłowym zakwalifikowaniem przez MOPR wydatków w kwocie 696 735,27 zł, jako udział środków własnych gminy w realizacji Programu w 2010 r. dane wykazane w złożonym rozliczeniu są niepoprawne.

Kontrola dokumentów wykazała, że w związku z realizacją Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* udzielono zamówień publicznych w rozumieniu ustawy z dnia

29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹. Sprawdzono procedury 14 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w wyniku których wyłoniono Wykonawców przygotowujących i wydających posiłki w szkołach położonych na terenie działalności MOPR Filii Stare Miasto w miesiącu maju 2010 r. oraz Wykonawcę zapewniającego w tym okresie sprzedaż gorących posiłków we własnych placówkach. Skontrolowane postępowania przeprowadziło Biuro Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Poznania, w trybie zamówienia z wolnej ręki. Wybór trybu uzasadniały przesłanki wskazane w art. 67 ust.1 pkt 1a *ustawy Prawo zamówień publicznych*. Stwierdzono, że postępowania przeprowadzono zgodnie z przepisami *ustawy Prawo zamówień publicznych*.

Po przeprowadzeniu przez Biuro Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Poznania postępowań o udzielenie zamówień publicznych MOPR, reprezentowany przez Dyrektora – Włodzimierza Kałka lub Zastępcę Dyrektora – Izabelę Synoradzką, zawarł umowy z Wykonawcami na przygotowywanie i wydawanie posiłków w konkretnych szkołach. Kontroli poddano 15 umów zawartych przez MOPR z Wykonawcami przygotowującymi i wydającymi posiłki w szkołach położonych na terenie działalności MOPR Filii Stare Miasto w miesiącu maju 2010 r. oraz umowę z Wykonawcą zapewniającym w tym okresie sprzedaż gorących posiłków we własnych placówkach. W badanych umowach zamieszczono następujący zapis, cyt. „Posiłki powinny być takie same jak wydawane pozostałym dzieciom w danej szkole”. Stwierdzono, że do przygotowywania i wydawania posiłków dla Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3 w okresie od 1 września 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. zobowiązanych było dwóch Wykonawców:

- firma „DOMI” Dominika Moch na mocy umowy nr MOPR.I.407/322/97/09 zobowiązana była do przygotowywania i wydawania śniadań dla 57 osób przez 180 dni oraz obiadów dla 58 osób przez 180 dni;
- firma Usługi Gastronomiczne Handel Dariusz Szymkowski na mocy umowy nr MOPR.I.431/322/104/09 zobowiązana była do przygotowywania i wydawania śniadań oraz obiadów dla 1 osoby przez 180 dni.

Zawarcie umów na przygotowywanie i wydawanie posiłków w jednej szkole z dwoma Wykonawcami budzi obawę, czy jedna osoba otrzymująca inny posiłek niż pozostałe dzieci w szkole nie będzie „naznaczona”. Ze złożonych wyjaśnień wynika, że popełniono błąd pisarski w umowie nr MOPR.I.431/322/104/09, w której, jako Wykonawca winien być wskazany Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 2. Ww. umowa nie skutkowałą

⁹ (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm.)

wydatkiem w roku szkolnym 2009/2010, ponieważ od września 2009 r. dziecko nie kwalifikowało się do pomocy z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

Na podstawie § 11 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Prezydent Miasta Poznania był zobowiązany do przekazywania Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie. Stwierdzono, że kwartalne informacje o realizacji Programu w Mieście Poznaniu przekazywano Wojewodzie Wielkopolskiemu z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Szczegółowej kontroli poddano informacje przedstawione w sprawozdaniu za okres I – XII 2010 r. Kontrola wykazała, że sporządzone przez Miasto Poznań sprawozdanie z realizacji Programu za okres I – XII 2010 r. zawiera katalog danych wymienionych w § 11 ust. 3 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jednakże w związku z nieprawidłowym zakwalifikowaniem przez MOPR wydatków w kwocie 696 735,27 zł, jako udział środków własnych gminy w realizacji Programu w 2010 r. dane wykazane w sprawozdaniu są niepoprawne. Ponadto stwierdzono, że w dziale I sprawozdania „Informacje ogółem” wykazano niepoprawne informacje dotyczące pozycji *Liczba placówek prowadzących dożywianie*, w sprawozdaniu jest: 158; w toku kontroli ustalono, że faktycznie było: 124.

Na mocy art. 8 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Program jest realizowany w gminach, a koordynatorem Programu w gminie jest, odpowiednio, wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast art. 3 pkt 3 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* stanowi, iż w ramach Programu winny być realizowane działania dotyczące utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu. Kontrola wykazała, że w Mieście Poznań w 2010 r. koordynowano i monitorowano Program poprzez sporządzanie i analizę sprawozdań.

Biorąc powyższe pod uwagę wnoszę o:

1. Przyznawanie przez MOPR zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności ze środków Programu wyłącznie w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

2. Wskazywanie wśród powołanych podstaw prawnych, w wydawanych przez MOPR decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie posiłku, *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
3. Prowadzenie badań pod względem jakości i kaloryczności posiłków wydawanych w ramach Programu dla zapewnienia realizacji jego celów, wymienionych w art. 2 pkt 2 i 3 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
4. Wskazywanie w uzasadnieniach, wydawanych przez MOPR, decyzji administracyjnych przyznających zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności oraz w wywiadach środowiskowych, stanowiących podstawę ich wydania, przyczyn udzielenia pomocy w formie świadczenia pieniężnego, potwierdzających istnienie przesłanek wymienionych w § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
5. Zaliczanie do udziału środków własnych gminy w realizacji Programu wyłącznie środków, które wydatkowano z zachowaniem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.
6. Dokonywanie zwrotu niewykorzystanej na realizację Programu części dotacji w terminie określonym w § 11 Porozumienia zawartego z Wojewodą Wielkopolskim.
7. Składanie rozliczenia udzielonej na realizację Programu dotacji w terminie określonym w § 10 Porozumienia zawartego z Wojewodą Wielkopolskim.
8. Wykazywanie w rozliczeniu, o którym mowa powyżej, wyłącznie środków własnych gminy, które wydatkowano z zachowaniem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.
9. Rzetelne i staranne sporządzanie przez MOPR umów z firmami przygotowującymi i wydającymi posiłki w ramach Programu.
10. Wykazywanie w sprawozdaniach dotyczących realizacji Programu wyłącznie środków własnych gminy, które wydatkowano z zachowaniem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.
11. Rzetelne sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu, w celu wykazywania w nich danych zgodnych ze stanem faktycznym w zakresie liczby placówek prowadzących dożywianie.
12. Zorganizowanie systemu monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu oraz zapewnienie stałego monitorowania realizacji podstawowych

celów Programu, stosownie do art. 3 pkt 3 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski

Piotr Florek